

[Freddy Madsen.]

Ingen kan med bestemthed sige, hvor mange mennesker det drejer sig om på nuværende tidspunkt. Der har her i debatten været anført en lang række af problemerne omkring den skjulte arbejdsløshed, og det skal jeg lade ligge. Men det, der er kendsgerningerne, er, at hver dag kommer der stadig nye til. Listen over krakkede virksomheder og store afskedigelser vokser med en uhyggelig hast, og dermed kører den onde cirkel på alle områder videre. Nye indskrænkninger i købekraften, lavere forbrug og manglende efterspørgsel fører til nye indskrænkninger i produktionen.

Byggeriet indskrænkes, medens tusinder mangler en god bolig, fordi de ikke har råd til at betale de tårnhøje huslejer, men boligministeren vil måske som sin kollega anbefale folk at bruge nogle flere penge til boligformål.

Konfektionsfabrikkerne krakker på stribe, bl. a. fordi folk ikke har råd til at forny garderoben i tilstrækkeligt omfang. På det felt er det måske handelsministeren, der vil opfordre folk til at bruge flere penge til tøj.

Levnedsmiddelindustrien foretager masseafskedigelser, selv om folk sagtens kunne bruge flere af vore udmærkede landbrugsprodukter, og de har som sagt fået landbrugsministerens overordentlig gode råd.

De barske kendsgerninger er, at de arbejdendes underforbrug set i forhold til de voksende produktionsmidler er en af de væsentligste årsager til krisen. Det er denne onde cirkel, som regeringen vil lade køre videre, som må brydes af en anden politik.

Det er ud fra denne vurdering, man må øge almindelige menneskers forbrug, og det er på den baggrund, vi lavede vort beskæftigelsesprogram i august. Det var også ud fra disse betragtninger, at vi allerede dengang krævede, at folketinget blev indkaldt, men det nægtede man. Det var også derfor, vi stillede forespørgsel i septembersamlingen om de samme problemer, men den kom aldrig til behandling, og først nu længe efter får vi endelig denne omfattende debat om dette brændende problem.

Jeg skal ikke her gennemgå vort beskæftigelsesprogram i enkeltheder, men blot fremhæve nogle enkelte vigtige punkter.

Som en øjeblikkelig foranstaltning foreslår vi, at man omgående ophæver den aso-

ciale moms på mad, medicin og byggeri. Det er gamle forslag fra vor side. Oprindeligt stødte de på almindelig afvisning som værende praktisk uigennemførlige, men vi konstaterer med tilfredshed, at de vinder stadig større tilslutning i brede kredse. I dag ville de udgøre et betydningsfuldt bidrag til kampen mod arbejdsløsheden. Deres gennemførelse har oven i købet den fordel, at det mest kommer de svage stillede grupper i samfundet til gavn, dem, der bruger hovedparten af deres indkomst til egentlige livsfornødenheder, og det vil i første række sige de arbejdsløse, de unge, folkepensionisterne osv.

Et særligt kapitel i beskæftigelsessituationen udgør boligbyggeriet. Det er den katastrofale opbremsning på dette felt, der mere end noget andet har bragt arbejdsløshedstallene i vejret. Allerede i januar fremsatte vi forslag om ophævelse af bygge- og anlægsstopet. Det var der ikke dengang i folketinget nogen forståelse for, og det fik lov til at løbe videre med alle de katastrofale følger, det har haft.

Men dertil kommer den håbløse boligpolitik, der er ført med baggrund i de forskellige forlig her i tinget, og som har ført til det lejeniveau i nybyggeriet, som folk ikke lænere er i stand til at betale. Forliget i juni mellem de 6 partier danner i så henseende ingen undtagelse. Nu strides man om opførelsen af de 40.000 boliger, der var en forudsætning. Heraf sagde man at der kunne gives tilsagn om 8.000 lejligheder i almennyttigt byggeri. I årets første 8 måneder blev der givet tilsagn om 4.500. Dertil skal der altså for at opfylde forligets forudsætninger bygges et godt stykke over 32.000 boliger til en effektiv rente på 16 pct.

Det ville være overordentlig interessant at få at vide, hvordan de 6 partier, der indgik forliget, forestiller sig at det skal praktiseres. Vi har fået boligministerens forklaring: han vil sidde og vente, indtil renten er faldet. Hr. Dahlgaard vil gerne være med til at drøfte problemet, men det kommer der jo ikke gang i boligbyggeriet af. Hvad om vi fik en konkret forklaring fra disse partier på, hvad de havde tænkt sig for at opfylde det løfte, som de her har afgivet?

Vores standpunkt er klart: boligproblemet kan kun løses ved at koble spekuleringen ud og lade staten finansiere byggeriet, og det er